

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه-دانشکده پیرا پزشکی
گروه فناوری اطلاعات سلامت

عنوان درس: روش تحقیق **مخاطبان:** دانشجویان کارشناسی فناوری اطلاعات سلامت (ترم پنجم)

تعداد واحد: ۳ (تئوری) **پیش نیاز:** ندارد

زمان ارائه درس: نیم سال دوم ۱۳۹۵-۱۳۹۴ **روز:** دوشنبه، شنبه هشت هفته دوم

ساعت: ۱۵:۱۰-۸:۱۵ **کلاس:** ۲ **مدرس:** دکتر محمدی

شرح مختصری از درس: به منظور بالا بردن مهارت فراگیران در انجام پژوهش، ابتدا مبانی نظری تحقیق مطرح و

سپس برای بالا بردن مهارت عملی در انجام پژوهش و بکارگیری تکنیک‌های آموخته شده فراگیران موظف به ارائه یک طرح پژوهشی می‌باشند.

هدف کلی: آشنا ساختن فراگیران با مبانی نظری تحقیق و شیوه نگارش آن در زمینه فناوری اطلاعات سلامت

اهداف رفتاری (اهداف ویژه عینی):

پس از اتمام برنامه دانشجویان باید قادر باشد به طور صحیح:

۱. تعریف پژوهش و کاوش علمی را بیان کند
۲. چگونگی شروع پژوهش را شرح دهد
۳. مراحل پژوهش را بیان کند
۴. انتخاب موضوع و معیارهای انتخاب آن را شرح دهد
۵. بیان مساله را شرح دهد
۶. اهداف پژوهش (هدف آرمانی، هدف کلی و اهداف ویژه) را بیان کند
۷. سوالات و فرضیات پژوهش را شرح دهد
۸. اهمیت پژوهش را بیان کند
۹. تعریف واژه‌های کلیدی را شرح دهد
۱۰. اخلاق در پژوهش را بیان کند
۱۱. بررسی ادبیات و پیشینه پژوهش (مبانی نظری، مروری بر مطالعات موجود) را شرح دهد
۱۲. منبع نویسی (منبع نویسی در متن و شیوه‌های معمول در علوم پزشکی) را بیان کند
۱۳. نقل قول‌های مستقیم و غیرمستقیم مطالب دیگران را بیان کند
۱۴. روش پژوهش را شرح دهد. (نوع مطالعه، جامعه آماری، محیط پژوهش، تعریف نمونه، حجم نمونه)
۱۵. روش پژوهش را شرح دهد. (روش‌های نمونه‌گیری، ابزار گردآوری داده‌ها، تدوین پرسش‌نامه)

بسمه تعالی

۱۶. روش پژوهش را شرح دهد. (اعتبار و ثبات ابزار گردآوری داده‌ها، روش نمره‌دهی، روش گردآوری داده‌ها، متغیرهای پژوهش، تکنیک‌های آماری و برنامه‌های کامپیوتری مورد استفاده جهت تحلیل داده‌ها)
۱۷. یافته‌های پژوهش (چگونگی گزارش یافته‌ها) را بیان کند
۱۸. بحث یافته‌ها (خلاصه و بحث، محدودیت‌های پژوهش، پیشنهادات کاربردی، پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی)
۱۹. منابع (گزارش کتابشناختی منابع) را شرح دهد
۲۰. پیوست‌ها و چگونگی ارائه آنها را بیان کند
۲۱. ساختار گزارش پژوهش را شرح دهد
۲۲. کار عملی در زمینه عوامل تئوری ذکر شده فوق و تدوین حداقل فصول ۱،۲ و ۳ پژوهش، تدوین پرسشنامه و رسم جداول توخالی فصل ۴

در پایان هر دوره از دانشجو انتظار می‌رود:

۱. تعریف پژوهش و کاوش علمی را بیان کند

(a) تحقیق را تعریف کند

(b) اهداف تحقیق را شرح دهد

(c) اهمیت انجام تحقیق را بیان کند

(d) انواع تحقیق را شرح دهد

۲. چگونگی شروع پژوهش را شرح دهد

(a) شروع پژوهش برای حیطه‌های تخصصی فناوری اطلاعات سلامت را بیان کند

(b) شروع پژوهش برای حل مشکلات بخش‌های تخصصی را شرح دهد

(c) شروع پژوهش برای موضوعات جدید بیان کند

۳. مراحل پژوهش را بیان کند

(a) مراحل پژوهش برای پروپوزال را بیان کند

(b) مراحل پژوهش برای مقاله را شرح دهد

(c) مراحل پژوهش برای پایان‌نامه را شرح دهد

۴. انتخاب موضوع و معیارهای انتخاب آن را شرح دهد

(a) منابع و راه‌های انتخاب موضوع را شرح دهد

(b) معیارهای انتخاب موضوع را بیان کند

۵. بیان مساله را شرح دهد

(a) بیان مساله را شرح دهد

(b) هدف از نگارش بیان مساله را شرح دهد

بسمه تعالی

- (c) اهمیت بیان مساله را شرح دهد
- (d) محتوا و ترتیب نگارش بیان مساله را شرح دهد
۶. اهداف پژوهش (هدف آرمانی، هدف کلی و اهداف ویژه) را بیان کند
- (a) اهداف پژوهش را تعریف نماید
- (b) انواع اهداف پژوهش را بیان کند
- (c) موضوعات مورد توجه در بیان اهداف را شرح دهد
۷. سوالات و فرضیات پژوهش را شرح دهد
- (a) انواع سوالات پژوهش را شرح دهد
- (b) شیوه نگارش سوالات پژوهش را بیان کند
- (c) فرضیه پژوهش را شرح دهد
- (d) انواع فرضیات را بیان کند
۸. اهمیت پژوهش را بیان کند
- (a) اهمیت پژوهش را شرح دهد
- (b) هدف از نگارش اهمیت پژوهش را شرح دهد
- (c) محتوا و ترتیب نگارش اهمیت پژوهش را شرح دهد
۹. تعریف واژه‌های کلیدی را شرح دهد
- (a) اهمیت تعریف واژگان را بیان کند
- (b) چگونگی انتخاب واژگان کلیدی را شرح دهد
- (c) انواع تعاریف (نظری و عملیاتی) را بیان کند
۱۰. اخلاق در پژوهش را بیان کند
- (a) اخلاق پژوهش را شرح دهد
- (b) نکات مورد نظر برای اخلاق در پژوهش را بیان کند
- (c) سرقت ادبی را شرح دهد
۱۱. بررسی ادبیات و پیشینه پژوهش (مبانی نظری، مروری بر مطالعات موجود) را شرح دهد
- (a) بازنگری منابع و پیشینه پژوهش را شرح دهد
- (b) اهمیت پیشینه پژوهش را بیان کند
- (c) روش انجام بازنگری منابع برای ادبیات پژوهش را شرح دهد
- (d) چارچوب نظری و مرور مطالعات ایران و جهان را بیان کند
۱۲. منبع نویسی (منبع نویسی در متن و شیوه‌های معمول در علوم پزشکی) را بیان کند
- (a) منبع نویسی را تعریف کند

بسمه تعالی

- (b) انواع روش‌های منبع نویسی را شرح دهد
- (c) نحوه استفاده از Endnote را توضیح دهد
۱۳. نقل قول‌های مستقیم و غیرمستقیم مطالب دیگران را بیان کند
- (a) نقل قول‌های مستقیم و غیر مستقیم را شرح دهد
- (b) نحوه نگارش نقل قول‌های مستقیم و غیر مستقیم در پژوهش را بیان کند
- (c) هر گروه موضوع تحقیق را انتخاب نماید و در مورد آن شرح دهد
۱۴. روش پژوهش را شرح دهد. (نوع مطالعه، جامعه آماری، محیط پژوهش، تعریف نمونه، حجم نمونه)
- (a) انواع مطالعه را شرح دهد
- (b) جامعه و منابع آماری را بیان کند
- (c) محیط پژوهش را شرح دهد
- (d) نمونه و روش تعیین حجم نمونه را بیان کند
- (e) بیان مساله و اهمیت هر گروه بررسی گردیده و کلاس در مورد آن بحث نماید و ایرادهای آن برطرف گردد
۱۵. روش پژوهش را شرح دهد. (روش‌های نمونه‌گیری، ابزار گردآوری داده‌ها، تدوین پرسش‌نامه)
- (a) انواع روش‌های نمونه‌گیری را شرح دهد
- (b) ابزار گردآوری داده‌ها را بیان کند
- (c) چگونگی تدوین پرسشنامه را شرح دهد
- (d) اهداف، سوالات و فرضیات هر گروه در کلاس مورد بررسی قرار گیرد، و هر گروه در مورد کار خود توضیح دهد
۱۶. روش پژوهش را شرح دهد. (اعتبار و ثبات ابزار گردآوری داده‌ها، روش نمره‌دهی، روش گردآوری داده‌ها، متغیرهای پژوهش، تکنیک‌های آماری و برنامه‌های کامپیوتری مورد استفاده جهت تحلیل داده‌ها)
- (a) چگونگی تعیین اعتبار ابزار را شرح دهد
- (b) روش تعیین پایایی ابزار را بیان کند
- (c) متغیرهای پژوهش و روش انتخاب آنها را شرح دهد
- (d) برنامه‌های آماری و نرم‌افزارها برای تحلیل داده‌ها را شرح دهد
- (e) تعدادی مقاله پژوهشی و پروپوزال در کلاس طرح گردیده و در مورد بیان مسئله، اهمیت موضوع و روش‌های آماری آن بحث شود.
۱۷. یافته‌های پژوهش (چگونگی گزارش یافته‌ها) را بیان کند
- (a) روش ارائه یافته‌های پژوهش را شرح دهد
- (b) انواع نمودار و جدول برای ارائه یافته بیان کند
- (c) تعدادی مقاله پژوهشی و پروپوزال در کلاس طرح گردیده و در مورد ابزار، پایایی و اعتبار آن بحث شود. همچنین در مورد ابزار و تعیین اعتبار و پایایی موضوعات هر گروه بحث شود

بسمه تعالی

۱۸. بحث یافته‌ها (خلاصه و بحث، محدودیت‌های پژوهش، پیشنهادات کاربردی، پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی)
- (a) چگونگی بحث در مورد یافته‌ها را شرح دهد
- (b) روش مقایسه یافته‌ها با پژوهش‌های دیگر را بیان کند
- (c) واژه‌های کلیدی و متغیرهای تعدادی مقاله در کلاس طرح گردیده، در مورد آن بحث شود. و هر گروه واژه‌های کلید و متغیرهای کار خود را شرح دهد
۱۹. منابع (گزارش کتابشناختی منابع) را شرح دهد
- (a) روش‌های رفرنس نویسی را شرح دهد
- (b) چگونگی ارجاع در متن را بیان کند
- (c) روش تنظیم منابع فارسی و انگلیسی از منابع کتاب، پایان نامه، مقاله، گزارش، وب سایت و ... را شرح دهد
- (d) هر گروه در مورد محیط و منابع پژوهش، جامعه آماری، روش نمونه گیری، انتخاب نمونه مربوط به پژوهش خود بحث نماید
۲۰. پیوست‌ها و چگونگی ارائه آنها را بیان کند
- (a) چگونگی ارائه پیوست‌ها را شرح دهد
- (b) روش بیان پیوست‌ها در متن را بیان کند
- (c) هر گروه در مورد روش جمع‌آوری داده‌ها و نحوه تحلیل آنها بحث نماید
۲۱. ساختار گزارش پژوهش را شرح دهد
- (a) ساختار گزارش نویسی را شرح دهد
- (b) بخش‌های گزارش نویسی برای طرح تحقیقاتی و پایان نامه را بیان کند
- (c) هر گروه در مورد ابزار و روش‌های مختلف برای تحلیل داده‌های موضوع خود بحث نماید
۲۲. بررسی کار عملی هر گروه در زمینه عوامل تئوری ذکر شده فوق و تدوین حداقل فصول ۱،۲ و ۳ پژوهش، تدوین پرسشنامه و رسم جداول توخالی فصل ۴
۲۳. بررسی کار عملی هر گروه در زمینه عوامل تئوری ذکر شده فوق و تدوین حداقل فصول ۱،۲ و ۳ پژوهش، تدوین پرسشنامه و رسم جداول توخالی فصل ۴
۲۴. بررسی کار عملی هر گروه در زمینه عوامل تئوری ذکر شده فوق و تدوین حداقل فصول ۱،۲ و ۳ پژوهش، تدوین پرسشنامه و رسم جداول توخالی فصل ۴

منابع:

- ۱- روش تحقیق در علوم پزشکی: مبانی پژوهش در علوم پزشکی، دکتر اکبر فتوحی و دکتر نسرین کمانگر
- ۲- پژوهش در علوم پزشکی و بهداشت: دکتر محمدرضا زالی
- ۳- اصول طراحی پرسشنامه در مطالعات علوم پزشکی: سرور اسیوند
- ۴- روش تحقیق در علوم پزشکی: فاطمه رخشانی

بسمه تعالی

۵- روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت: دکتر ژیلا عابد سعیدی و امیرعلی اکبری

۶- تحقیق در سیستم‌های بهداشتی، سازمان جهانی بهداشت

7- Research Methodology; Methods and Techniques: C.R. Kothari

شیوه‌های ارائه: سخنرانی، بررسی و مرور پروپوزال، مقاله و پایان‌نامه

رسانه‌های آموزشی: وایت برد، کامپیوتر، پروژکتور

ارزیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس: ۱ نمره

آزمون میان‌ترم: ۲ نمره

آزمون کتبی: ۱۲ نمره

ارائه طرح پژوهشی: ۵ نمره

زمان بندی و موضوعات جلسات درس: روش تحقیق

ردیف	روز و ساعت	تاریخ	عناوین نظری
۱	دوشنبه ۱۰:۱۵ - ۸:۱۵	۱۳۹۵/۰۶/۲۹	تعریف پژوهش و کاوش علمی را بیان کند
۲		۱۳۹۵/۰۷/۰۵	چگونگی شروع پژوهش را شرح دهد
۳		۱۳۹۵/۰۷/۱۲	مراحل پژوهش را بیان کند
۴		۱۳۹۵/۰۷/۱۹	انتخاب موضوع و معیارهای انتخاب آن را شرح دهد
۵		۱۳۹۵/۰۷/۲۶	بیان مساله را شرح دهد
۶		۱۳۹۵/۰۸/۰۳	اهداف پژوهش (هدف آرمانی، هدف کلی و اهداف ویژه) را بیان کند
۷		۱۳۹۵/۰۸/۱۰	سوالات و فرضیات پژوهش را شرح دهد
۸		۱۳۹۵/۰۸/۱۷	اهمیت پژوهش را بیان کند
۹	شنبه و دو شنبه ۱۰:۱۵ - ۸:۱۵	۱۳۹۵/۸/۲۲	تعریف واژه‌های کلیدی را شرح دهد
۱۰		۱۳۹۵/۰۸/۲۴	اخلاق در پژوهش را بیان کند
۱۱		۱۳۹۵/۰۸/۲۹	بررسی ادبیات و پیشینه پژوهش (مبانی نظری، مروری بر مطالعات موجود) را شرح دهد
۱۲		۱۳۹۵/۰۹/۰۱	منبع نویسی (منبع نویسی در متن و شیوه‌های معمول در علوم پزشکی) را بیان کند
۱۳		۱۳۹۵/۰۹/۰۶	نقل قول‌های مستقیم و غیرمستقیم مطالب دیگران را بیان کند
۱۴		۱۳۹۵/۰۹/۱۳	روش پژوهش را شرح دهد. (نوع مطالعه، جامعه آماری، محیط پژوهش، تعریف نمونه، حجم نمونه)
۱۵		۱۳۹۵/۰۹/۱۵	روش پژوهش را شرح دهد. (روش‌های نمونه‌گیری، ابزار گردآوری داده‌ها، تدوین پرسش‌نامه)
۱۶		۱۳۹۵/۰۹/۲۰	روش پژوهش را شرح دهد. (اعتبار و ثبات ابزار گردآوری داده‌ها، روش نمره‌دهی، روش گردآوری داده‌ها، متغیرهای پژوهش، تکنیک‌های آماری و برنامه‌های کامپیوتری مورد استفاده جهت تحلیل داده‌ها)

بسمه تعالی

یافته‌های پژوهش (چگونگی گزارش یافته‌ها) را بیان کند	۱۳۹۵/۰۹/۲۲	۱۷
بحث یافته‌ها (خلاصه و بحث، محدودیت‌های پژوهش، پیشنهادات کاربردی، پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی)	۱۳۹۵/۰۹/۲۹	۱۸
منابع (گزارش کتابشناختی منابع) را شرح دهد	۱۳۹۵/۱۰/۰۴	۱۹
پیوست‌ها و چگونگی ارائه آنها را بیان کند	۱۳۹۵/۱۰/۰۶	۲۰
ساختار گزارش پژوهش را شرح دهد	۱۳۹۵/۱۰/۱۱	۲۱
بررسی کار عملی هر گروه در زمینه عوامل تئوری ذکر شده فوق و تدوین حداقل فصول ۱،۲ و ۳ پژوهش، تدوین پرسشنامه و رسم جداول توخالی فصل ۴	۱۳۹۵/۱۰/۱۳	۲۲
بررسی کار عملی هر گروه در زمینه عوامل تئوری ذکر شده فوق و تدوین حداقل فصول ۱،۲ و ۳ پژوهش، تدوین پرسشنامه و رسم جداول توخالی فصل ۴	فوق برنامه	۲۳
بررسی کار عملی هر گروه در زمینه عوامل تئوری ذکر شده فوق و تدوین حداقل فصول ۱،۲ و ۳ پژوهش، تدوین پرسشنامه و رسم جداول توخالی فصل ۴	فوق برنامه	۲۴

معاونت آموزشی:

مدیر گروه:

مدرس: